

Protokół

z kontroli problemowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Górnio w dniu 18 czerwca 2010 r.

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górnio jest jednostką organizacyjną Gminy. Siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górnio mieści się pod adresem: Górnio 169, 26-008 Górnio. Kierownikiem Ośrodka od 1 sierpnia 2000 r. jest Pani Maria Kotomska powołana Uchwałą Zarządu Gminy w Górnio z dnia 29 lipca 2000 r., a obowiązki głównej księgowej Ośrodka pełni Pani Emilia Sygut.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest odrębną jednostką budżetową powołaną Uchwałą Nr XI/51/90 z dnia 28 marca 1990 r., prowadzi działalność w oparciu o nadany przez Radę Gminy w Górnio Statut zatwierdzony Uchwałą Nr XI/62/91 z dnia 29 maja 1991 r. (ostatnie zmiany rozszerzające zakres zadań z 2008 r.).

Kierownik Ośrodka, w zakresie objętym kontrolą, działa na podstawie:

- 1) Zarządzenia Wójta Gminy Nr 23/04 z dnia 20 maja 2004 r. w sprawie upoważnienia do prowadzenia postępowania w sprawach, w zakresie opieki społecznej i świadczeń rodzinnych (Załącznik 1)
- 2) Zarządzenia Wójta Gminy Nr 42/2008 z dnia 31 lipca 2008 r. w sprawie upoważnienia do prowadzenia postępowania w sprawach pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych (Załącznik 2)
- 3) Uchwały Nr XXIV/125/08 Rady Gminy Górnio z dnia 29 września 2008 r. w sprawie upoważnienia do realizacji całości postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego (Załącznik 3).

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

1. Magdalena Dzieciaszek – starszy inspektor, upoważnienie do kontroli wydane przez dyrektora Wydziału Polityki Społecznej z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego nr 450/2010 z dnia 17 czerwca 2010 r., Przewodnicząca Zespołu Kontrolnego
2. Grażyna Zachariasz – starszy inspektor, upoważnienie do kontroli wydane przez dyrektora Wydziału Polityki Społecznej z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego nr 449/2010 z dnia 17 czerwca 2010 r.

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 18 czerwca 2010 roku.

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- 1) art. 31 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. 2009, Nr 1, poz. 7)

- 2) art. 20 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. 2006, Nr 139, poz. 992)
- 3) art. 36 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206).

Przedmiotem kontroli była:

1. Terminowość przekazywania dotacji z budżetu państwa z urzędu gminy do ośrodka pomocy społecznej.
2. Ocena sposobu wykonywania zadań przez samorządy gmin nałożonych ustawami:
 - o świadczeniach rodzinnych
 - o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
3. Ocena efektywności prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w zakresie egzekucji wypłacanego funduszu alimentacyjnego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2009 r. do dnia kontroli.

Kontrola została wpisana do Książki kontroli pod pozycją nr 4/2010.

5. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ad. 1 Terminowość przekazywania dotacji z budżetu państwa z urzędu gminy do ośrodka pomocy społecznej.

Gmina otrzymuje środki na zadania zlecone, zadania z zakresu administracji rządowej i dofinansowanie zadań własnych transzami z budżetu państwa i jest zobowiązana po ich otrzymaniu niezwłocznie przekazać je do dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej.

W toku kontroli stwierdzono, że w badanym okresie na przelewach z Urzędu Gminy do Ośrodka nie stosowano klasyfikacji budżetowej, w związku z czym trudno jest ustalić, jakie kwoty dotacji były przekazywane na poszczególne zadania. Ponadto z analizy rozliczenia otrzymywanych z budżetu wojewody transz wynika, że Gmina nie przekazuje dotacji niezwłocznie po ich otrzymaniu. Według wyjaśnień pracownika Ośrodka nie wpływa to na realizację wypłat świadczeń.

Przykładowe zestawienie przekazywania dotacji za styczeń i luty 2010 r. przedstawiono poniżej:

Data	Otrzymane środki z ŚUW w rozd. 85212	Data	Przekazane środki z UG do GOPS
05.01.	99 775	05.01.	3 700
07.01.	98 697	15.01.	5 000
11.01.	86 044	21.01.	5 000
13.01.	35 256	25.01.	155 000
18.01.	54 150	26.01.	120 000
20.01.	40 567	27.01.	100 000
22.01.	42 511	28.01.	140 000
29.01.	15 538		
Razem	472 538	Razem	528 700
		Wykonanie w rozd.85212	453 195,09
Data	Otrzymane	Data	Przekazane

	środki z ŚUW w rozdz. 85212		środki z UG do GOPS
03.02.	99 946	05.02.	20 000
05.02.	88 299	16.02.	6 000
10.02.	40 367	19.02.	5 000
15.02.	64 649	22.02.	120 000
16.02.	89 260	23.02.	120 000
18.02.	65 136	24.02.	105 000
26.02.	42 616	25.02.	150 000
		26.02.	30 000
Razem	490 273	Razem	556 000
		Wykonanie w rozdz.85212	465 415,92

Terminy wypłat świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego ustalane są na każdy okres zasiłkowy i wywieszane na tablicy ogłoszeń. (Załącznik 4) Wypłat dokonuje się na konto bankowe klienta lub w kasie Urzędu Gminy po 20. każdego miesiąca do końca miesiąca. Świadczenia są wypłacane terminowo zgodnie z wydanymi decyzjami.

*Ad. 2 Ocena sposobu wykonywania zadań przez samorząd Gminy nałożonych ustawami:
- o świadczeniach rodzinnych*

Na podstawie przedstawionych sprawozdań rzeczowo-finansowych stwierdzono, iż w 2009 r. GOPS w Górnym wyplacił 51 433 świadczeń, przewidzianych w art. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992), w łącznej kwocie 4 738 056 zł, w tym 30 440 zasiłków rodzinnych na kwotę 2 007 333 zł. W I kwartale 2010 r. GOPS w Górnym wyplacił 11 978 świadczeń w łącznej kwocie 1 228 482 zł, w tym 7 140 zasiłków rodzinnych na kwotę 616 820 zł. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych wyniosła: ogółem w 2009 r. – 1473 rodzin, a w I kwartale 2010 r. – 1413 rodzin.

Skontrolowane akta spraw zawierały wymagane w ustawie dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym (miedzy innymi: zaświadczenie US o wysokości dochodów uzyskanych przez członków rodziny, akty zgonu współmałżonka, zaświadczenie o kontynuacji nauki, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności). Ponadto w dokumentacji dotyczącej przyznania świadczenia pielęgnacyjnego znajdowały się oświadczenia woli osoby wymagającej opieki i osoby sprawującej opiekę. Akta zawierały również decyzje zmieniające w związku z przedłużeniem z urzędu okresu zasiłkowego do 31.10.2009 r. Wysokość kwot wypłaconych świadczeń była zgodna z ustawą.

Dokonano kontroli losowo wybranej dokumentacji o następujących numerach decyzji (przykładowe decyzje w załączeniu):

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami: GOPS/002083/PŚZR/09/2009 z 3.11.2009 r., GOPS/002076/PŚZR/09/2009 z 3.11.2009 r., GOPS/000025/PŚZM/01/2010 z 15.01.2010 r., GOPS/003221/PŚZR/12/2009 z 2.12.2009 r., GOPS/002578/PŚZR/10/2009 z 2.10.2009 r., GOPS/002883/PŚZR/10/2009 z 2.11.2009 r., GOPS/002396/PŚZR/10/2009 z 2.11.2009 r., GOPS/001914/PŚZR/09/2009 z 2.11.2009 r., GOPS/000111/PŚZR/03/2010 z 8.03.2010 r., GOPS/002588/PŚZR/10/2009 z 9.11.2009 r. (Załącznik 5),
- świadczenia pielęgnacyjne: GOPS/000226/PŚSP/05/2010 z 11.05.2010 r., GOPS/000154/PŚSP/03/2010 z 29.03.2010 r., GOPS/003067/PŚSP/11/2009 z 2.11.2009 r. (Załącznik 6),

- zasiłki pielęgnacyjne: GOPS/003272/PŚZP/12/2009 z 31.12.2009 r., GOPS/000283/PŚZP/03/2009 z 6.03.2009 r., GOPS/001697/PŚZP/09/2009 z 1.09.2009 r. (Załącznik 7).

- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Na podstawie przedstawionych sprawozdań rzeczowo-finansowych stwierdzono, iż w 2009 r. GOPS w Górnym wyplacił 1 457 świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przewidzianych w art. 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2009 r., Nr 1, poz. 7 z późn. zm.), w łącznej kwocie 372 207 zł, a w I kwartale 2010 r. odpowiednio – 399 świadczeń w kwocie 110 288 zł. Kwota wyegzekwowanych należności od dłużników alimentacyjnych w 2009 r. wyniosła 54 913 zł, w I kwartale 2010 r. – 18 993 zł. Liczba osób uprawnionych otrzymujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła ogółem w 2009 r. – 121 osób, a w I kwartale 2010 r. – 129 osób.

Sprawdzono losowo wybrane akta spraw osób pobierających fundusz alimentacyjny o następujących numerach decyzji: GOPS/000038/PŚFA/10/2009 z 1.10.2009 r., GOPS/000034/PŚFA/2009 z 16.09.2009 r., GOPS/000031/PŚFA/09/2009 z 15.09.2009 r., GOPS/000030/PŚFA/09/2009 z 15.09.2009 r., GOPS/000016/PŚFA/09/2009 z 9.09.2009 r. (przykładowa decyzja w załączeniu – Załącznik 8).

Skontrolowane akta zawierały niezbędne dokumenty potwierdzające sytuację rodzinną i materialną klienta (m.in. zaświadczenie o bezskuteczności egzekucji, zaświadczenie o dochodzie, odpis skrócony aktu urodzenia dziecka). Wysokość kwot wypłaconych świadczeń była zgodna z art. 10 ustawy.

Ad. 3 Ocena efektywności prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w zakresie egzekucji wypłacanego funduszu alimentacyjnego

W toku kontroli ustalono, że liczba dłużników w Gminie Górno w 2009 r. wynosiła 41 osób, a w I kwartale 2010 r. – 46 osób. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górnym w 2009 r. przeprowadził 53 wywiady alimentacyjne z dłużnikami (również powtórnie w przypadku wniosku dłużnika o umorzenie należności), a w I kwartale 2010 r. – 36 wywiadów. W sytuacji, gdy dłużnik alimentacyjny nie mógł wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia Ośrodek wykonał czynności mające na celu zwiększenie efektywności egzekucji należności od dłużnika alimentacyjnego (art. 5 ustawy).

Zestawienie działań wobec dłużników alimentacyjnych w 2009 r. i w I kwartale 2010 r. przedstawiono poniżej:

Działania wobec dłużnika alimentacyjnego	2009 r.	I kw. 2010 r.
Ilość dłużników zobowiązanych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	21	7
Ilość informacji przekazanych komornikowi sądowemu mających wpływ na skuteczność egzekucji	3	2
Ilość pism do starosty/powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników	13	9
Ilość informacji od starosty o braku możliwości realizacji powyższego zadania	4	0
Ilość wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy	17	2

Ilość spraw przekazanych do prokuratury o ściganie dłużnika za przestępstwo z art. 209 kk (art. 5 ust. 3 pkt 1)	30	2
---	----	---

Stwierdzono, że Ośrodek nie skorzystał z art. 3 ust. 8 – informowanie sądu o przypadkach opieszałości komornika sądowego – według wyjaśnień pracownika współpraca Ośrodka z komornikiem nie budzi zastrzeżeń i obecnie nie zachodzi potrzeba wykorzystania tego przepisu ustawy.

Ustalono, że w Ośrodku prowadzone są ogólne teczki dotyczące dłużników alimentacyjnych: „Dziennik korespondencji przychodzącej 2009-2010” i „Pisma wychodzące” oraz teczki osobowe – imienne, w których znajdują się między innymi:

- kwestionariusze wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego
- wezwania do dłużników o stawienie się w siedzibie GOPS
- informacje do dłużników o przyznaniu wierzycielce funduszu alimentacyjnego
- informacje do gminy wierzycielki o podjętych działaniach
- wnioski innych gmin o podjęcie działań wobec dłużników
- wnioski do prokuratury o ściganie za przestępstwo
- zaświadczenie z powiatowego urzędu pracy o zarejestrowaniu się dłużnika
- wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy
- informacje do komornika
- upomnienia dłużnika o uregulowanie należności
- informacje z powiatowego urzędu pracy o skierowaniu dłużnika na szkolenia, staże lub do konkretnego pracodawcy
- postanowienia z prokuratury o umorzeniu dochodzenia wobec braku znamion przestępstwa.

Sprawdzono losowo wybrane teczki o następujących numerach dokumentów: KMP 2/06, KMP 57/00, KMP 68/98, KMP 42/02, KMP 37/07, KMP 6/05.

Wnioski:

W toku kontroli w stosunku do trybu i zasadności przyznanych świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego nie stwierdzono uchybień. Dokumentacja stanowiąca podstawę do przyznania powyższych świadczeń, określająca sytuację materialno-bytową była kompletna, decyzje zawierały szczegółową podstawę prawną i właściwe pouczenia.

Kontrolujący pozytywnie oceniają sposób prowadzenia ewidencji spraw związanych z podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych. Każdy dłużnik posiada własną teczkę, w której znajduje się korespondencja związana z jego sprawą.

W toku kontroli stwierdzono, iż Kierownik Ośrodka w zakresie dotyczącym postępowania wobec dłużników alimentacyjnych działa na podstawie Uchwały Rady Gminy Górno z dnia 29 września 2008 r., co nie jest zgodne z dotychczasowymi przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a po jej nowelizacji (art. 60 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych – Dz. U. Nr 81, poz. 530) uchwała stała się bezprzedmiotowa. Inspektorzy wyjaśnili, że od wejścia w życie wspomnianej nowelizacji, czyli od 14 czerwca br., zgodnie z art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów to Wójt jako organ właściwy dłużnika może upoważnić Kierownika Ośrodka do prowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli stwierdzono brak klasyfikacji budżetowej dotacji przekazywanych z Gminy do Ośrodka Pomocy Społecznej.

6. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację ,

- wyjaśnienia udzielone przez pracowników Ośrodka

Wyjaśnień udzielały:

- Maria Kotomska – Kierownik Ośrodka
- Emilia Sygut – Główny Księgowy
- Oliwia Zając-Pedrycz – Referent ds. Funduszu Alimentacyjnego

7. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół sporządzono 7 lipca 2010 r., przekazano 9 lipca 2010 r.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Dzieciaszek
2. Grażyna Zachariasz

Ze strony kontrolowanej:

Maria Kotomska – Kierownik Ośrodka